

GESLOTEN JEUGDZORG

RECHTSBESCHERMING

De wijziging van de Wet op de jeugdzorg maakt per 1 januari 2008 gesloten jeugdzorg mogelijk.

Een besluit tot gesloten jeugdzorg is zeer ingrijpend en moet zorgvuldig worden genomen. De rechtspositie van de jeugdige en de kwaliteit van de zorgaanbieders zijn als volgt gewaarborgd:

Machtiging kinderrechter

Een jeugdige kan niet zomaar worden opgenomen in de gesloten jeugdzorg. De kinderrechter moet daartoe eerst een specifieke machtiging gesloten jeugdzorg verlenen. Zonder deze machtiging kan een jeugdige niet tot opname en verblijf worden gedwongen. Het vasthouden zonder machtiging is wederrechtelijke vrijheidsberoving in de zin van artikelen 282 en 283 van het Wetboek van Strafrecht.

Hoorrecht

De kinderrechter hoort in alle gevallen de jeugdige voordat hij een machtiging tot gesloten jeugdzorg verleent. De kinderrechter geeft verder het Bureau Rechtsbijstandvoorziening opdracht om de jeugdige te laten bijstaan door een raadsman.

Op de Wet op de jeugdzorg is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De Awb bepaalt dat een belanghebbende gehoord wordt vóórdat een besluit over hem wordt genomen. Het hoorrecht van de jeugdige in de zorginstellingen is op deze manier gegarandeerd.

Het hulpverleningsplan

Iedere jeugdige in de gesloten jeugdzorg wordt behandeld op basis van een hulpverleningsplan. Volgens de Wet op de jeugdzorg wordt het hulpverleningsplan in overleg met de jeugdige vastgesteld. Eventuele beperkende maatregelen zijn opgenomen in het hulpverleningsplan. De jeugdige en zijn gezaghebbende hoeven niet in te stemmen met eventuele beperkende maatregelen, zoals tijdelijke plaatsing in afzondering. Dat zou in tegenspraak zijn met de dwang die in de gesloten jeugdzorg mogelijk moet zijn. De beperkende maatregelen worden wel met de jeugdige besproken. Met de rest van het hulpverleningsplan moet een jeugdige en/of de ouders wel instemmen. Een gedragswetenschapper moet met het hele plan instemmen.

Vrijheid in beperking

De gesloten jeugdzorg stelt dat de jeugdige weliswaar binnen de instelling en het omringende terrein verblijft, maar biedt hem verder de nodige vrijheid. De mogelijke beperkingen binnen een instelling voor gesloten jeugdzorg volgen uit de individuele zorgbehoefte van de jeugdige.

Iedere jeugdige is uniek en heeft andere problemen op het vlak van opgroeien of opvoeden. Daarom is er geen standaard hulpverleningsplan. Voor iedere jeugdige wordt gekeken welke maatregelen voor hem of haar nodig zijn en wordt een individueel hulpverleningsplan opgesteld.

De zorgaanbieder is zelf verantwoordelijk voor de geboden zorg en staat onder toezicht van de Inspectie Jeugdzorg.

Instanties

De Wet op de jeugdzorg kent verder nog de volgende instanties die het recht waarborgen:

- De *Inspectie Jeugdzorg* houdt toezicht op de kwaliteit van zorgaanbieders en bureaus jeugdzorg.
- De *vertrouwenspersoon*;
De provincies en grootstedelijke regio's stellen een vertrouwenspersoon aan die de cliënt moet ondersteunen bij het uitoefenen van zijn rechten.
- De *cliëntenraad*;
De Wet op de jeugdzorg regelt dat zorgaanbieders een cliëntenraad instellen die de gemeenschappelijke belangen van de cliënten behartigt. De cliëntenraad adviseert over belangrijke wijzigingen in de organisatie en over de kwaliteit van de zorg.
- De *klachtencommissie*;
De Wet op de jeugdzorg stelt dat iedere zorgaanbieder een klachtenregeling opstelt en een klachtencommissie instelt. Een jeugdige of zijn gezaghebbende kan bij de klachtencommissie een klacht indienen over gedragingen van instellingsmedewerkers. Een speciale klachtencommissie in de gesloten jeugdzorg behandelt klachten over mogelijke maatregelen op basis van de wijziging van de Wet op de jeugdzorg. Tegen de uitspraken van deze bijzondere klachtencommissie staat beroep open bij de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ).

Op grond van de Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) biedt de klachtenregeling de mogelijkheid een beroep te doen op de rechter. De klager kan tegen het definitieve besluit in beroep gaan bij de beroepscommissie van de RSJ.

Voor meer informatie over de gesloten jeugdzorg:
www.jeugdengезin.nl

